SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 153. V Ljubljani, v soboto 5. julija 1884. **Letnik XII.**

Propaganda in laška vlada.

(Konec.)

In s kakimi razlogi so zagovarjali vladni listi ta rop? „Opinione“ je objavila dva in sicer: 1. Premoženje propagande je cerkveno; torej pod postavo od 19. junija 1873 in 13. maja 1871. 2. Država nima dobička; čemu se jej torej zoperstavljati? Ta dva razloga sta edina, ktera navajajo listi in ju je povdarjal tudi Mancini v svoji okrožnici. Vprašanje pa je, sta li veljavna?

Že pred desetimi leti je pisala „Civilta“: „Prvi razlog je opisovanje starega judovskega dokaza: „Nos habemus legem et secundum legem debet mori“. In ko bi bila „postava“, ki dovoljuje ropanje cerkvenega premoženja, res postava, veljala bi le gledé laškega cerkvenega premoženja. Premoženje propagande pa ni premoženje laške cerkve, marveč vesoljne. Vstanovniki niso vstanovili propagande za katoliške dežele, še manj pa za Laško, ampak za paganske. To povdarja tudi pismo tajnika, kardinala Jacobini-ja 18. febr. l. l.:

Postanek in narava tega častivrednega zavoda kažeta očitno, v koliki meri ovira njegovo oropanje papeštvo samo v njegovi apostolski delavnosti; iz vstanovnih pisem se razvidi, da so papeži smatrali ta zavod posledicam svoje najvišje apostolske službe. Propaganda je torej popolnoma kozmo-politična vstanova, njen namen razširjanje vere, njeno premoženje po volji pobožnih darovalcev lastnina velike katoliške cerkve . . . Zgodovina katoliških misijonov priča, kako vrlo je propadanda rešila svojo nalogo o vsakem časi. „In tak zavod“, po pravici zakliče Jacobini, „ki je po svojem postanku, upravi, delavnosti, premoženji in zgodovini do korenine občnega in kozmo-političnega (vsevestnega) značaja, hočejo podvreči postavam ene vlade, razsodbi lokalnega sodišča!“

Še bolj jalov je drugi razlog: Država od tega nima nikakega dobička; čemu toraj krik? Že 7. avgusta 1874 je „Opinione“ povdarjala ta razlog. Priznamo, da laška vlada tudi od teh 10 milijonov ne bode imela nikakega dobička; kajti pograbila je že do pol milijarde cerkvenega premoženja, in zevajoč prepad državnega primanjkljeja še ni zametan. A toliko debelejši bodo žepi onih poštenjakov, ki so vladni „mešetarji“ in cerkveno premoženje pod nič kupujejo. Pa vprašam te, dragi čitatelj: ali motim jaz pravico tvojega premoženja le tačas, če mi moje dejanje kako korist donaša? No, potem bi ti smel tudi tvojo hišo zapaliti; jaz bi ne imel nikake koristi od svoje hudobije in bi smel z mirno vestjo gledati, kako plamen oblizuje strehe tvojih poslopij! Čudna logika to!

Mogel bi kdo ugovarjati: Vsaj hoče vladar dajati obresti od ugrabljenega denarja. Da, hoče letos, drugo, morda celó tretje leto! Bo pa li vlada hotla in tudi mogla vedno plačevati? Če tega ni, trpeli bodo misijoni, sploh katoliška reč. Dalje pa propaganda nima le rednih stroškov, temveč tudi izvanredne. Tako na pr. je imela propaganda od leta 1860 do 1870 dva milijona izvanrednih stroškov; brez teh bi bil zaspal misijon v Carigradu, za kterega se je potrosilo nad pol drugi milijon. Kaj bi bila storila slavna laška misijonarja Comboni in Massaja brez pomoči propagande? Koliko kristjanov bi bilo umrlo lakote v Kini in Tongkinu brez milih darov, ki jih deli propaganda? In ko bi morda vlada tudi propagandi dovolila v izvanrednih slučajih, da načné glavnico, ne bilo bi dosti pomagano. Predno bi namreč propaganda pri vseh instancah laške birokracije dokazala nujnost izvanrednih stroškov, — poginilo bi že lahko mnogo kristjanov. Hitra pomoč, najboljša pomoč! Stanje propagande je v Italiji torej nepreneslivo. In ravno sedaj, ko je njeno delovanje v najlepšem cvetji, prerezali so ji glavno žilo.

In kako pa je z garancijsko postavo od l. 1871? 9. člen slôve: „Papež ima popolno prostost, da izpolni vsa opravila svoje duhovne službe!“ Kje naj iščemo sedaj to prostost? Kako naj izpolnuje svoja misijonska opravila in dolžnosti, ako so mu odvzeti pripomočki?

Člen 13. slôve: „V mestu Rimu so vsa seminišča, akademije, kolegiji in katoliške učilnice, ki se pečajo z vzgojevanjem duhovnikov, odvisna le od sv. sedeža brez vsakterega vtikanja laške vlade“. Ali je collegium Urbanum še odvisen le od sv. sedeža? In kaj pravi Evropa? Molči, „tiho“ molči. Pred kacimi dvajsetimi leti bil bi enak rop nemogoč, a sedaj je mogoče vse, le ne dobro. Izmed monarhov oglasila sta se le dva proti laški vladi: kralj portugalski in naš presvitli in plemeniti cesar. Pomagalo je le toliko, da se je reč malo bolj zavlekla. Stara reč je že, da hudobija v kratkem časi vse ugonobi in pokonča, kar so zidale in nabirale pridne roke skoz stoletja.

Toda Lahi morejo propagando oropati, pokončati: gorečnost vernikov bode nadomestila škodo. Strgati morejo s pročelja propagande grb Urbana VIII., papeževo tiaro s tremi bučelami, najlepši simbol pridnosti plemenitih Barberini-jev, ter nadomestiti ga z jakobinsko čapko na cepinu — mi vemo in zaupamo, da so šteti dnovi hudobije. Tako je svoje dni direktorij „ene in nerazdeljive francoske ljudovlade“ propagando oropal, njene gojence razpodil; isto nameravajo tudi potomci onih sanskilotov: toda po francoski prekuciji sta se razcveli cerkev in propaganda, tako bode tudi Italije „irridente“ prej konec, nego Petrove ladije. Post nubila Phoebus!

Hotébor.

Tiskarstvo.

III.

Tudi smrt se je oglasila; pa pokazala je, kake cvetke za nebesa je rodilo delo sv. Pavla. Sploh je komaj mogoče prav popisati, s kako vdanostjo v voljo božjo so bila napolnjena srca mladih delavk. Zgodovina katoliške cerkve zamore ponašati se s čudovitimi spremembami, s čudovitimi deli, ktere je

LISTEK.

Splošno razoroženje.

Vsakih pet let enkrat časniki in državni poslanci splošno razoroženje premotrujejo, svet zopet nekoliko časa o njem govori, ker se je ravno o njem po novinah bralo in reč se zopet pozabi. Nekoliko smodnika se sicer vsako leto tudi ob določitvi državnega proračuna popali, kadar pride c. kr. vojska in vsi njeni priraščaji ne dnevni red. Konečno se pa vojnemu ministru vendar-le proračun podpiše in stvar je zopet končana. Ali bi res ne bilo mogoče sklicati kongresa, na kterem naj bi se vse države iz celega civiliziranega sveta sošle, ter natanko določile, koliko vsaka država za ohranenje javnega miru stalne vojske potrebuje, potem pa naj bi se določil dan, na kterem vse zajedno razoroževati začnejo. Tukaj-le bi se dali pač vsako leto milijoni prištediti in po večjem številu delavnih moči zopet milijoni pridobiti, kajti velika množica krepkih rok segla bi za delom, ki sedaj po vojašnicah poseda. Kjer se pa pridne roke gibljejo, navadno tudi polne mošnice niso daleč. Ako se je olikani svet zedinil, da je sprejel za vse jezike Gabelsbergerjevo stenografijo in Morséjevo telegrafijo, zakaj pa ne bi se sporazumel tudi o programu splošnega razoroženja? Denarni ministri si glave belijo in ne vedó, kako bi vsako leto sproti državni letni primanjkljej pokrili. Namesto, da bi poskušali letne stroške zmanjšati, skušajo le dohodke povišati in to se navadno le v podobi davka godi, nikdo pa tukaj ne pomisli, kako daleč da se ta struna še napenjati sme, da ne bo počila. Obložite gizdavost in borzo z davkom, ne pa ubogega trpina, ki si v krvavem potu vsakdanjega kruha služi. Preobilni lišp in borza ga bosta lahko prenašala in nič ju ne bode bolelo, kmeta in malega obrtnika pa skoraj neznosna svota že sedaj v srce peče, in dostikrat ni denarja od nikoder vzeti, a davek se mora pa vsejedno plačati, tedaj pa boben zapoje in kravica gre iz hleva; naposled pa tudi še hiša spodleti in za sramotno svoto, včasih celó za par goldinarjev, da še celó za krajcarje na prodaj gre!

Čemu nam je skoraj 300.000 mož stalne vojske za naših 622.837 kvadratkilometrov, če severo-amerikanskim zjedinjenim državam za 9,272.449 kvadratkilometrov le 25.000 stalne vojske zadostuje. V zjedinjenih državah pride po en vojak na vsakih 370 kvadratkilometrov, pri nas pa na vsaka dva štirjaška kilometra jeden stoji! Naj se pridrži sedanja sistema, le naj ne stojé vojaci po tri leta tamkaj, ampak po 8 tednov vsako leto naj se k vajam pokličejo, pa bode ravno tako dobro, prihranili se bodo pa milijoni vsako leto, ljudstvo si bode pa zopet milijone prislužilo, ker bode pridno delalo.

Oglejmo si posamezne države in primerimo jih po njihovi velikosti, številu prebivalstva in številu stalne vojske.

Ime države	velikost v □km.	število prebivalcev	štev. stalne vojske	štev. bojne vojske
Rusija evropejska	5,045.784	72,522.900		
„ azijaška	17,230.860	13,470.744	970.000	2,618.000
Finska vel. knež.	373.536	1,968.600		
skupaj	22,650.180	87,962.244		
Švedsko	442.818	4,531.862	56.000	184.000
Norveško	316.195	1,807.000		
skupaj	759.013	6,338.862		
Dansko	38.302	1,980.000		
Island	104.785	80.000		
Farörji	1.332			
Grönland	88.100	9.800		
Otoki v zap. Indiji	368	38.000		
skupaj	232.887	2,107.800	17.000	50.000
Nemška država	539.816	45,200.000	427.274	1,700.000
Belgija	29.456	5,536,000	40.590	133.000
Nizozemsko	32.971	3,981.900		
v Aziji	1,467.000	24,465.000		
v Ameriki	120.451	111.000		
v Avstraliji	389.000	250.000		
skupaj	2,009.422	28,807.900	104.000	

napravljalo navdušenje za vero in verske namene. Kader prešine človeka ali celó družbo pravo in nepopačeno versko mišljenje, takrat je, kakor da je ogenj prešinil železo: potem zamore žgati, dá se kovati, se žari sploh, kakor da je nova tvarina.

Prva tiskarna, ktero je imelo delo sv. Pavla na Francoskem, je bila na zeló nevgodnem kraji. Bila je, kakor sem povedal, zunaj Pariza, daleč od pošte, telegrafa in drugih občnih naprav. Tudi je bil kraj nezdrav in tako so silile vse razmere kupiti ali sezidati na vgodnejšem kraji poslopje za tiskarno. Vodstvo je sklenilo tako hišo zidati, obračalo se do radodarnih in vnetih oseb za pomoč, ktera je tudi dotekala obilo. Sostavila sta se odbora gospodov in gospej, kterima je bil predsednik Msgr. de Segur, da bi z denarjem in trudom pomagala novemu početju. Na cesti „de Lille“ je nakupilo vodstvo potrebno zemljo in 24. maja 1877 postavilo temeljni kamen. Zidanje je naglo napredovalo, tudi pripomočki so se množili in že 1. avgusta tistega leta je izšlo iz tiskarne krepko izpovedanje vere, ljubezni in hvaležnosti proti Bogu — kot načelo prihodnjemu delovanju. — Tako je bilo delo vtrjeno. Dohajalo je obilo naročil, škofje so ga priporočali in papež Pij IX. mu je izbral pokrovitelja kardinala Parochi-ja, nadškofa v Bologni, kteri se je bil popolnoma posvetil tiskarstvu na Laškem. 4. maja 1878 so došle nove delavke iz Freiburga v Pariz pomagat, ker je delo vedno bolj rastlo. Duhovniki so tu pa tam zapustili svoje premoženje tiskarni in tudi z dejanjem jo podpirali.

Vodja Schorderet je bil večkrat v Rimu, da je poročal sv. očetu o delu sv. Pavla. Pij IX. se je zato zeló zanimal, ga blagoslovljal in njegovemu vstanovniku, vodju Schorderetu zaznamil čelo z znamenjem sv. križa. Ravno tako naklonjen delu bil je tudi koj s prva Leon XIII. in sprejel 24. januvarija 1879 kaj prijazno nekaj odličnih udov, ki so se mu prišli poklonit. „Jaz poznam to delo, je rekel sv. oče, imam njegova pravila in sem jih čital. Njegovim udom podarjam poseben blagoslov“. Kmalu potem poslal je Leon XIII. vradno pismo (breve) Msgr. Segur-ju in spodbujeval ude obeh poprej imenovanih odborov k vstrajnosti.

Tudi pri zborovanjih vnetih katoličanov se je to priporočevalo in hvalilo. „To delo je dandanes zeló koristno, jutri zamore postati naravnost potrebno“, rekel je Chesnelong l. 1879 v Parizu pri ondašnjem zboru katoličanov. In tako priznavanje ni bilo brez vspeha. Sredi l. 1879 je ponudila neka blaga dobrotnica vse svoje premoženje v ta namen, da bi se vstanovila še tretja hiša za tiskarsko delo. 150.000 fr. je pripomoglo, da se je kupila tiskarna Celestincev v Bar-le-Duc. Tukaj se tiskajo „mali Bollandisti“ in Baronijevi „Annales“, kakor tudi dela sv. Tomaža Akv. Zeló vesel je bil škof Verdunski, v čegar škofiji je Bar-le-Duc, da se je vstanovilo tukoj sv. Pavla delo. Razširilo se je tudi v Holandijo: Pavlova tiskarna je v Zwolle. Kmalu potem pridobila si je lepo tiskarno v mestu Bordeaux, ki je vredna 200.000 fr. Leta 1880 izrekli so nemški katoličani v 27. občnem zboru željo, da bi se to početje tudi v Nemčiji zasadilo. Koliko da se bode dalo storiti v Avstriji, to bode učila prihodnost. Opomnimo lahko samo to, da so v mnogih avstrijanskih mestih katoliške tiskarne, ter da se smejo tudi Ljubljanski, sploh slovenski katoliški navdušenci s tiskarno ponašati. Bog jej daj le toliko prospeha, da bi po ceni mogla Slovencem natiskati obilo knjig v korist — časno in večno!

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. julija.

Notranje dežele.

Led je prebit in druzega ne bo potreba, kakor pravega solnca, ki bode drobne šibre ogrevalo ali da bolj umevno povemo: ***Demokratična stranka*** je na Dunaji v prvem okraji, toraj na sredi Dunajskega mesta pri poslednjem volilnem shodu liberalcem boj napovedala na smrt in življenje in jim s tem dokazala, da nič več za nje in njih voditeljstvo ne mara, da se sama zadosti trdno čuti, svoj blagor po svojih ljudeh od sedaj nadalje v državnem zboru iskati in ga zastopati. Da, da, poslednji volilni shod na sredi Dunaja, kjer sta inteligenca in kapital takorekoč kar nakopičena; kjer si odvetniki, profesorji in drugi doktorji in učenjaki kar drug drugemu roke podajajo, je jasno dokazal, da se tudi on, v kterem je bil cvet nemške inteligence in kulture zastopan, vsem zoperne, mnogokrat grajane nemške surovosti, ktera je takrat z vso silo zopet na dan privrela, še ni znebil. O kratkem bodi rečeno, da se je nemška inteligenca v Beču na svojem volilnem shodu tako surovo obnašala, da bi je nobeni hribovci ne bili prekosili. Bolj dostojno vedenje kazali so v govoru in v obnašanji demokratje, če tudi je to tvarina, ki se izvzemši voditelje prišteva k navadnim ljudem. Ob enem so pa zborovali v drugem okraji na Dunaji živeči Čehi, kterih obnašanje pri volilnem shodu je bilo pa v resnici nad vse dostojno in položaju primerno, tako da bi se lahko odvetniki, pisarji in drugi govorniki liberalcev nad priprostimi obrtniki izgledovali, kakošen naj človek bo in kakošen ne! Edino, kar Dunajskim demokratom, ki so letos nov program razvili, primanjkuje, je nekoliko zavednih in dobrih vodnikov, ki bi svoj smoter natanko in dobro poznali, in držeč se ga od dosedanjih levičarjev popolnoma neodvisno v deželnem, kakor tudi v državnem zboru postopali.

Kakor „Politik“ poroča, se misli nemško-liberalni volilni odbor na ***Moravskem*** menda štirim poslanskim sedežem sam odpovedati, ker za mesta Pribor, Kromeriž, Holešov in Třebiče ne postavlja nikakih kandidatov. Vrh tega zadela ga bo pa tudi še zguba Boškovskega poslaniškega sedeža, kjer je židovstvo na korist namestniškega sovetnika g. Januške obljubilo, da se nasprotnih volitev ne vdeleži.

Vnanje države.

Srbi zahtevajo od Turčije, da naj odpošlje komisijo, ki bo določila obris bodočega priklopa srbskih železnic na turške. Sultan je sicer svoje dni obljubil, da mu bo posebna skrb, da se kolikor mogoče obris in zgradba dotične zvezne proge dovrši, če ga pa Srbi ne bodo vedno dregali in mu ž njimi v zvezi tudi Avstrija tu pa tam ne bo na noge stopila, gotovo še mnogo let ne bo nič.

Knez Bismark se je z družino vred na svoje posestvo Varzin v senco podal, kjer bo zopet v miru politične mreže za to ali ono državo pletel. Sprejemal ne bo nikakega diplomata, kakor se tega načela že leta in leta drži, ker hoče doma mir imeti, da laglje prav na tihem na to dela, kako bo danes ali jutri kako državo na svoje limance vjel. Štetinski kolodvor, na kterem je odpotoval, je bil v pravem pomenu besede obkoljen od tajnih, kakor tudi javnih policajev. Veliko število njegovih častilcev mu je napravilo špalir pridšemu na kolodvor, kar je Bismarka nezmerno razveselilo. Preden je odrinil, zbral je še enkrat svoje verne okoli sebe, da so se pogovarjali o bodočih korakih o notranji politiki. Kaj da so se menili, se nič ne izvé, ker Bismark in njegova bližnja okolica molči, kakor grob. Sredi tega meseca podal se bo za štiri tedne v Kisingenske kopeli, potem pa za ravno toliko časa v Gostin; cesar Viljem bo tedaj že iz Gostina odšel.

Laška pravi, da se mora gledé politike na suhem držati prijateljstva Avstrije in Nemčije, gledé srednjega morja pa se ji zdi Anglež najboljši prijatelj. „Skrbeti moramo pred vsem, da si vtrdimo njihovo prijateljstvo, kajti le na ta način bomo najbolj skrbeli sami za-se“ pravi Italija.

Nizozemska vlada je postavila oskrbniški odbor za mladoletno kraljičino prestolonaslednico holandsko. Prvi in naravni oskrbnik mladostne princese je njena mati kraljica Ema sama. Podpiral jo bo pa oskrbniški sovet obstoječ iz gospodov: podpredsednika državnega soveta van Reenen, državnega ministra grofa Lynden von Sandenburg in poslanca barona Schimmelpenninck.

Turki so do najskrajnega trenutka cincali, ali bi se vdeležili egiptovske konference v Londonu ali ne. Ker je Turčija gledé obnilskih dežel poglaviten faktor, bala se je Angleška, da če Turčija odreče, se bo morda cela konferenca skazila in ji je zatoraj nekaj na uho povedala, na kar je bila Turčija takoj pri volji. Angleška je namreč rekla, da ona suverenih pravic turškega sultana v Egiptu ni nikdar zanikavala in jih tudi ni imela nikdar namen žaliti. Da je morala ob svojem času turško pravico nadomestiti z angleško, zahteval je tako čas in okoliščine. Kakor hitro se bodo pa ondi razmere zboljšale, se bo Angleška brez ugovora turški vrhovni oblasti umaknila in sploh ne bo nikakega koraka napravila, ki bi ne bil po volji Turčiji ali pa skupni Evropi. Ko je Turčija tako novico zaslišala, je Angleški odgovorila, da pride.

Med ***Francozi*** in ***Kitajci*** še sedaj ni sporazumljenja, t. j. Kitajci še sedaj niso dali junaškim zmagovalcem Tonkineškim zadostenja za zavratni napad, s kterim so jih v Langsonu počastili in ga menda tudi popred ne bodo dali, dokler se francoski admiral Courbet ne bo oglasil s svojimi topovi pod Pekinškem zidovjem, kamor je že odjadral. Da se je Francozom zopet Kitajsko vprašanje razvilo, je za nje jako sitno, da, to vprašanje jim je ravno sedaj prav odveč. Francozi so si mislili v Tonkinu od prestanih vojnih težav počiti, Kitajci so jim pa zopet dela preskrbeli, ki bo nemara še dalje trajalo, kakor je prvo. Saj je vsakemu znano, da imajo Kitajci trmo, in še kakošno! Skoraj celo leto skušali so lani Francoze za nos voditi in Bog zna koliko časa bi sedaj zopet to delali, ako bi se jim Francozi, ki sedaj v Kitaju ne zastopajo edino le francoske trgovine, temveč vse izobražene Evrope, tudi za nos voditi dali. Tega pa menda ne bodo storili, kajti poznajo jih do dobrega te sorodovnice velikega Konfucija in vedó, da se mora trdo z njimi govoriti, ako se hoče kaj doseči.

Zavratni napad, ki so ga Kitajci na Francoze pri Langsonu in Bak-Ningu nedavno napravili in iz njega nastali boj je bil mnogo silneji, kakor je telegraf o njem iz začetka poročal. Posebno kar se tiče števila Kitajcev, o kterih so iz začetka trdili, da jih je bilo le nekako 4000, se sedaj za gotovo vé, da jih je bilo dobrih 10.000 mož. Francozov je bilo ranjenih več ko 90 in ne 45, kakor se je to od začetka trdilo. Med tistimi, ki so hudo ranjeni, so tudi trije častniki.

Emirja v ***Afganistanu*** jela je koža srbeti ter je začel kopičiti svoje vojake in zabavljati Rusom. Poslednje nadleguje in prosi, naj bi ga nekoliko našeškali. Rusi si pa mislijo, da lev muh ne

---

Ime države	velikost v □km.	število prebivalcev	štev. stalne vojske	štev. bojne vojske
Francosko	528.577	36,900.000	472.000	1,200.000
v Aziji	60.007	1,863.000		
v Afriki	321.972	3,321.000		
v Ameriki	124.504	377.400		
skupaj	1,035.060	42,461.400		
Švica	41.213	2,808.000	214.678	
Avstro-Ogerska	622.837	38,350.000	296.980	1,200.000
Laško	296.000	28,210.000	486.300	1,544.700
Španjsko v Evropi	508.066	16,623.000	106.000	
			milice	
v Ameriki	128.147	2,061.000	100.000	243.000
v Aziji	302.590	6,300.000	37.000	
v Afriki	2.104	35.000		
skupaj	940.907	25,019.000	243.000	243.000
Črna gora	9.475	286.000	milica	
Srbija	48.657	1,590.000	25.000	milica
Bulgarija	63.865	1,959.000	milica	
Rumunija	129.947	5,376.090	23.700	milica
Grška	51.860	1,679.800	86.000	100.000
Turčija evropejska	179.475	4,790.000	nam ni znano	
Angleška	314.951	34,156.000	161.300	
naselb. v Evropi	375	172.700	10.984	
„ v Ameriki	9,167.707	5,381.620	6.884	
„ v Avstraliji	8,055.500	2,771.619	3.290	
„ v Aziji	4,847.045	195,397.000	207.880	
„ v Afriki	967.128	2,431.000	6.080	
skupaj	23,352.706	240,309.939	396.418	

Predstoječih dat poslužili smo se iz lista „Veteran“ od leta 1882. Za najfinejo natančnost ne prevzamemo nikakega jamčenja, kar nam bode p. n. občinstvo rado opustilo, ker se tukaj ne gre za matematično natančnost, temveč le za splošen pregled in za tega so date čisto prilične.

Ako severna Amerika skoraj za osemnajstkrat toliko prostora, kakor ga ima Avstrija, le 25.000 vojakov potrebuje in vendar povsod mir vzdrži, zakaj bi se pri nas to ne poskusilo. Naj se napravijo iz sedanjih polnih vojaških oddelkov le kadri za vsako kompanijo, kjer bode stalno recimo mesto 64 le 24 mož leto na leto in se bodo drugi le v jeseni in spomladi na vaje klicali. Koliko se bode tu prihranilo in koliko še po drugem potu, in ta bi bil, naj se nekako število častnikov na tako zvano „izmrlišče“ (Aussterbe-Etat) postavi. To se pravi: dokler živiš, ostaneš v službi, ko pa odmrješ, vstavi se tvoje mesto in za teboj ne bode nikogar več. To bi bilo zarad tega potrebno, da se častnikom, ki imajo pravico do pokojnine, ne krati državljanska pravica. Dalje naj se ne gleda tako na drobnogled pri izvolitvi in imenovanji častnikov. Ako je v Ameriki rokodelec ravno tako izboren in hraber častnik, ki se celó do generalskega klobuka vspne, zakaj bi pri nas rokodelci, ki imajo vsled svojega poklica višjo omiko, nego navadni ljudje, ne bili ravno tako dobri in pošteni častniki. Boljše bi bilo za državo, ker bi jih lahko brez skrbi v neaktivni stan prestavila in bi jih vendar vedno dostojno število na razpolaganje imela. Recimo, da bi se napravili mesto sedanjih kompanij le kadri po 24 mož, toraj bi se pri vsaki kompaniji vsak dan za 40 mož prihranilo plače in hrane. Plača iznaša po 6 kr., hrano pa računimo 20 kr., toraj na dan 26 kr. Računimo le za pehoto. Tu imamo 102 pešpolka po 16 kompanij = 1632 kompanij à 40 mož manj = 65.280 mož manj na dan po 26 kr. = 16.972 gld. 80 kr. enako na leto nič manj nego malenkosti od 6,195.072 goldinarjev. Kje pa je druga vojska?

Razoroženje bilo bi h krati opravljeno, ko bi le začeti kdo hotel. Ko bodo države vidile, da ima le jedna resno voljo, posnemale jo bodo vse druge in potem še le se bo davkoplačevalec oddahnil. Sicer pa imamo še nekaj na srcu, kar bomo pa drugi pot pod naslovom „metlo v roke“ prinesli.

---

lovi in da ni pametno na vrabce s topovi streljati, ter pravijo, da bo najbolje, če se bodo zarad Afganistana in njegove bodočnosti sami in osebno z Angleži dogovorili.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 5. julija. (*Mestni trg*). Toliko Vam povem, da, kakor danes kaže, je Ljubljana že sama sebi premajhna postala. Da je to gola resnica, prepričal se je danes vsakdo, kdor je šel ali moral iti po Mestnem trgu od Špitalskih ulic pa do „Podtranče“. Od magistrata pa do zlatarja Šparovica je bilo, kaj bi rekel, najmanj kakih tri do pet vrst kmetic s svojimi vrtnimi in gospodinjskimi pridelki. Memo teh vleklo se je dve vrsti z drvmi težko obloženih voz in vojak, ki je ob ¼9. uri po Mestnem trgu jezdil, ni imel drugod prostora, kakor po tratoarji jahati od prodajalnice g. Fortune pa do trgovine s steklom g. Kolmana. To vam je bil trenutek, ko si je vsakdo želel vsaj za dve minuti perutnice imeti, da bi se bil iz silne gnječe dvignil prost gori v zrak in se oziral na človeški in živinski rod pod saboj. Ali bi se ne dalo temu morda po izgledu drugih večjih mest pomagati? Naj se stvari, ki jih ženske na trg prinašajo, razdelé na razne prazne stoječe trge in takoj bo na mestnem trgu gnječa zdatno odlegla. Kakor se je mokarjem, kokošarjem in drugim že odločil lasten prostor, tako naj se odloči, recimo še za mleko in zabeljo, kak sedaj še prazen trg, zelenjava in druge prikuhe naj bi se tudi na posebnem zato odločenim kraji prodajale; stare žemlje in štruce postavite na Marijen trg pred Frančiškane, ondi je zbirališče delavcev in bo še najbolje kupčija zá-nje. Naposled naj se pa še prepové, da se na Mestnem trgu le toliko daleč sme prodajati kolikor ga je recimo vštric Fortune; spodaj pa ne bi smel niti jerbas več stati, ker trg ondi kar hitro ožji postane in je „Pod Trančo“ že tako ozek, da bi se dva voza s težavo drug druzega ognila. Spravite n. pr. mlekarice ali pa branjevke na trg cesarja Jožefa, ki bo razun drv tudi one še lahko in radovoljno sprejel in promet po Mestnem trgu bo zopet prost!

Sava, 3. julija. Gospod vrednik! Ker ste nekdaj tu v obližji bivali, Vam je gotovo znano, kako neprilično je bilo za Hrastniške tovarne, da so imeli tako daleč v svojo faro, namreč čez visoke hribe in slabe pota v Trbovlje. Ravno tako Vam bode znano, da so si tovarnarji in delavci vedno želeli v Dolsko faro priti, a njih želje se dolgo niso hotle spolniti. Tedaj mislim Vam vstreči s poročilom, da zaželjeno premeščenje se je izvršilo. Tovarne po tej ozki strugi spadajo v faro sv. Jakoba v Dolu, kamor imajo dvakrat bližej in po lepi cesti.

Premeščenje je obudilo veliko veselja in kaj bi ga tudi ne, ker imajo zdaj blizo k božji službi in enako tudi blizo, če je bolnikom potreba duhovne pomoči.

Posestnika tovarn, brata viteza Goslet, sta čez dve sto poštnih hranilnih knjižic razdelila med svoje delavce. Prav tako; delavec naj se vadi v varčnosti, da bode imel za čas bolezni ali starosti kak krajcar na strani.

Iz Slatine, 4. julija. Sloveč pisatelj, kterega pa ne morem imenovati, da pri nekterih bralcih veljave ne zgubi, kot zdravilo zoper dolg čas priporoča: „Beri ali piši, moli ali prepevaj, samo da nisi brez dela in ne bode ti treba čez dolgčas tožiti“. Tega se toraj hočem tudi jaz zoper predolgi čas poslužiti. Kakor prva vrstica kaže, sem zdaj v sloveči Slatini. Ni pač moj namen popisovati lepoto okolice Slatinske, še manj pa, kako res okusno, snažno in krasno je vse tukaj vravnano, kajti tu se v resnici stavbarska in vrtnarska umetnost bojujete, ktera bode prednost pred drugo, ter venec pohvale prejela. Le toga omenim: Slatina je biser slovenske zemlje; toda bodi si pri studencu, ali na sprehajališčih, ali šetaš po drevoredu, ali se podaš v kavarno, se ti dozdeva, da se znajdeš v sredi srečne dežele krone sv. Štepana, ker druzega ne slišiš, nego samo madjarsko, ali pa nemško, toda madjarsko prevladuje.

Predvčerajšnjem sem čul dva svetna gospoda slovenski govoriti, in danes sem naletel na starega gospoda, kterega sem pri tretji nemški besedi spoznal Kranjca, in bil je res pošten Tržičan, s kterim sva se „ovbe no“ potem samo le po domače pomenkovala.

Gostov je do sedaj že nekaj čez 700 došlo, in pretekle dni so dohajali voz za vozom. Med temi je jeden škof, jeden minorit iz Dunajske okolice, dva korarja in drugi duhovniki iz Madjarskega, ter dva iz domače škofije. Godba svira vsaki dan zjutraj in popoludne. Včeraj je bila tombola za goste, po dokončani tomboli pa bakljada, ki so jo napravili ognjobranilci, danes ob 6. uri je bila budnica, potem na navadnem prostoru godba. Ob 9. uri je bila slovesna sv. maša z azistenco v kapeli Slatinski in blagoslov novega studenca Styria-Brunn, kterega je profesor dr. Rumpf iz Gradca najdel, ter ga umetno pod zemljo napeljal v novi vodnjak, ki je skopan blizo prvega vodnjaka. In tako zamorejo, ki so kisle vode potrebni, ali tudi žejni, pri dveh vodnjakih, kterih slehern ima 4 cevi, se po volji pokrepčevati. Pivcev je tudi zmirom dovelj okoli studenca.

Danes bo v veliki sobani „Kränzchen“, kjer se bode mladi pa stari svet v svoji naravni, pa tudi umetni lepoti razkazoval. Se bodem li, vso to lepoto občudovati, v krasne prostore podal, dvomim; znabiti tudi, ker Ti prijatelj, me poznaš, da sem rad vesel, pa ne zijalasto radoveden.

Prav tužno je postalo zopet moje srce, ko se spominjam ubogega kmetovalca. Ko sem se podal danes po obedu v svoje stanovanje, je začelo grometi, in zdaj prav dobro dežuje. Včeraj popoludne in danes zjutraj je bilo brez dežja. Tukaj in v okolici je silo veliko travnikov in mrva, ki je bila že prezrela, pokošena. Kar so včeraj in danes zjutraj, tako rekoč vkradli, imajo pod streho, druga se zopet namaka. Da to vreme za grozdje, ki je sicer polno, ni vgodno, se razume samo po sebi. Če pa vinogradi odpovedajo, potem veste, kaj je z ubogim vinogradnikom, bodisi na Kranjskem ali na Štajarskem; vendar mislim, da je še na slabejšem kranjski Doljenec, ker ima navadno manj zemlje, kakor po Štajarskem. Konečno Te zagotovljam, da, čeravno je tu prekrasno za svetno, liberalno ljudstvo, zlasti ako je bogato, bodem vendar srčno vesel, kadar bodem doma med visokimi hribi.

Domače novice.

(*Sv. birme v Ljubljani*) prevzvišeni škof Tržaški, premil. gosp. dr. Janez Glavina ne bodo delili 13. t. m., ampak **20. julija**, t. j. VII. nedelja po Binkoštih.

(*Gg. bogoslovci Ljubljanskega semeniśča*), ki bodo tekoči mesec posvečeni, bodo peli novo mašo v sledečih cerkvah: Iz IV. leta: Fr. Demšar, iz Poljan nad Loko, 10. avg. v Poljanah; Iv. Dobnikar, od Sv. Katarine, 27. julija pri Sv. Katarini; Alb. Ilovski, iz Novega mesta, 17. julija v Ljubljani; Fr. Kušar, iz Rateč, 17. julija v Ljubljani; Matija Mrak, iz Radoljice, 27. julija v Ljubljani; Jak. Pokoren, 3. avg. pri sv. Jakobu v Ljubljani ob 9; Jož. Porubski, iz Kočevja, 3. avg. v Kočevji; Matej Sitar, iz Stožic, 27. julija na Ježici; Iv. Sternad, iz Dobrepolj, 3. avg. v Dobrepoljah; Sr. Zavodnik, iz Žužemberka, 20. jul. v Žužemberku. — Iz III. leta: Andr. Adamič, iz Sušice, 27. julija na Krki; Val. Bernik, iz Stražišča, 20. julija v nunski cerkvi v Ljubljani o ½6; Seb. Elbert, iz Deidesheima na Bavarskem, 20. jul. v frančiškanski cerkvi v Ljubljani, ob 9; Anton Lesjak, iz Zatičine, 3. avg. v Zatičini; Jož. Novak, iz Št. Gotharda, 3. avg. v Žatičini; Ant. Petrič, od Sv. Gregorija, 10. avg. pri Sv. Gregoriji.

(*Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.*) Č. g. Miha Barbo, vikar v Novem mestu, pride za kaplana v Škocijan.

(*Duhovske spremembe v Tržaški škofiji*): Č. g. Fr. Repič je postal kapelan v Borutu; č. g. J. Kraljić, koop. v Pazinu, bode opravljal župnijo Kozlijaško; č. g. Mat. Gerškovič, koop. v Mešcenicah, gre za koop. in benef. v Volosko. Čč. gg. novoposvečenci so nastavljeni v duh. pastirstvo: Jož. Kompare v Pićin, Kar. Miklavčič v Pazin, Jan. Mlakar v Mošćenice. Administr. v Kastvi č. g. Mih. Laginja se verne v Zvonec. Razpisana je ena kanoniških prebend pri katedr. kapiteljnu v Trstu do 15. julija. Umrl je (razun že imenovanega g. Fr. Pogorelca) č. g. Fr. Logar, župnik v Beršecu. R. I. P.

(*Gg. prof. Šuklje in dr. Tavčar*) sta bila včeraj pred tukajšno okrajno sodnijo zarad razžaljenja časti, kterega prestopka se je prof. Šuklje vdeležil v Ljubljanskem listu, po tožbi g. dr. Tavčarja. C. kr. sodnik, g. Čuček, je spoznal prof. Šukljeja krivega prestopka razžaljenja časti in ga je obsodil na 10 gld. globe ali pa 2 dni zapora in pa plačati sodnijske stroške. Oba, tožnik in zatoženec, sta se proti razsodbi pritožila na deželno sodnijo.

(*„Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice“*) v Ljubljani imela je koncem prvega polletja: 104.617 gold. 51 kr. prometa. Hranilne uloge znašajo: 45.192 gold. 80 kr. Posojila: 45.715 gold. 79 kr. Obresti od posojil došlo je za prvega pol leta 2194 gold. 10 kr.

(*Godba v Zvezdi*) bo jutri opoludne po naslednjem sporedu: 1. Koračnica. 2. „Die Blumenkönigin“, ouvertura Conradijeva. 3. „Die ersten Curen“ — valček Strauss-ov. 4. Petorica iz opere „Sonambula“ Bellini-jeva. 5. „Lojzika“, polka Fr. Strauss-ova. 6. „Freikugeln“, polka hitra, Strauss-ova.

(*Koncesijo za novo železnico*) podelilo je kr. ogersko ministerstvo za javni promet, kakor se „Laib. Ztg.“ iz Metlike 3. t. m. poroča g. Josipu vitezu Savinšeku, graščaku v Metliki za eno leto. Vsled te sme on v omenjenem času pričeti potrebne priprave za ozkotirni odrastek lokalne železnice iz proge Zagreb-Reka (poteza Jaska-Karlovec-Ogulin) do Kolpe oziroma do deželne meje.

(*„Thierschutzverein“*) za Ljubljano bi ne bil prav nič odveč; vsaj bi tu pa tam kakega pijanega hlapčona prijel za umazane ušesa, ko bi ga ravno zasačil, da brezsrečnež s polnim senenim vozom dirja k domu. Znabiti bo kdo mislil, da kaj tacega ni mogoče? Da, da! Včeraj je bilo na Viču, ko je proti osmi uri zvečer pripodil po tržaški cesti pijan hlapec par konj vpreženih v velik voz sena, na kterem je še nekaj pijanih koscev sedelo, ki so pevajoč in kričeč ubogim konjičem pogum dajali. Nič bi ne bili rekli, ko bi jih bil morda dež priganjal, ali sijal je tako svetel mesec, da bi bil človek lahko krajcar pobral, toraj pač surovi brezsrčneži niso imeli nobenega druzega vzroka živino priganjati na tek, kakor pijanost. Res je in nihče ne bo tajil, da je konj za delo in tek ustvarjen, zopet pa je res, da bo le norec dirjal ž njim, ako je vpržen v velik voz sena, da ga ima zadosti vleči.

(*Dohodki za prodani tabak 1883. leta.*) Dohodki od prodaje navadnega tabaka in smodk v državnem zboru zastopanih kronovin 1883. l. znašajo 66,803.118 goldinarjev in od specijalitet 2,196.484 gld., skupaj 68,999.602 gld. Če prištejemo še dohodke od tabaka v deželah zunaj Avstrije prodanega z 515.441 gld., znašajo vsi dohodki 69,515.043 gld. Ker se je prodalo 1882. leta tabaka za 68,143.936 gld., so se lansko leto pomnožili dohodki od tabaku za 1,371.107 gld., to je za 2 odstotka. — Prodaja tabaka za nos in za kadenje pojemlje, temveč se pa proda leto za letom smodk. Na pristojbinah za vpeljave tujih tabačnih izdelkov in neobdelanega tabaka se je plačalo naši državi 1883. leta 192.256 gld., prejšnje leto pa 195.376 gld., toraj za 3120 gld. ali 1½ odstotkov manj. Na Kranjskem se je prodalo tabaka in smodk 1883. leta za 1,092.491 gld., prejšnje leto pa za 1,073.006 gld., toraj za 19.485 gld. več, kot 1882. leta. — Te številke dosti glasno govoré, da prijateljem tabaka še ne primanjkuje denarja, ker ga prostovoljno leto za letom več za tabak potrosijo.

☛ Današnji številki priloženo je pol pole iz povesti **„Ne v Ameriko“**, iz ktere je lahko razvideti mikavna vsebina cele knjige. Dobiva se pri **opravništvu „Novega Brenceljna“** v Ljubljani in v **Katoliški Bukvarni** po **1 gld.** Pri naročilih na Katoliško Bukvarno priloži naj se še **5 kr.** za poštnino.

Razne reči.

— Kolera v Toulonu vsled najnovejših vesti nekoliko pojema; vsaj tako se glasijo novice, ki nam iz francoskih virov dohajajo. Več kakor vsak drug narod imajo pa Francozi lepo lastnost prirojeno, da iskreno ljubijo svojo domovino, in ta prevelika ljubezen je povod, da včasih nalašč nevarnosti prikrivajo ali pa dogodke zamolčé, kteri bi Francoske ne pokazali v najlepši svitlobi. Prav tak slučaj je sedaj-le na Francoskem. Kolere se bojé, tajé jo pa kakor gad noge, in to zaradi tega, da bi ne strašili preveč svojih ljudi, kakor tudi tujcev ne dražili in v strah pripravljali. Ako se ne motimo, to prikrivanje še bolj domačinom veljá, kakor pa tujcem; kajti domačin je večinoma priklenjen na rušo zemlje, kjer se je porodil, ali ima hišo, družino, podjetje. Tujec v največ slučajih vsega tega nima, kajti vse svoje bogastvo lahko spravi v culico

in hajd čez gore, v druge kraje, v druga mesta, kamor ga popelje cesta! In ti tujci, večinoma Lahi, kterih je povsod dosti, res bežé, hujši kakor so Izraelci bežali v oni noči, o kteri je angelj Gospodov hodil od hiše do hiše in moril prvorojene Egipčane, kjer ni videl krvi velikonočnega jagneta na podbojih duri. Marsikdo, kdor bi čital poročila iz francoskih virov, bi se čudil, da je ljudi tak strah prešinil, ker po francoskih poročilih do zdaj še nevarnost ni tolika, da bi šlo kar vsakemu za glavo. Poročila konzulov zunanjih velesil glasé se pa vse drugače, po pravici in po resnici in kdor jih je čital, lahka umé strah, ki se je tujcev polastil. V Toulonu leži jih 116 stalno, na novo obolelo jih je 2. t. m. 25 in 16 od teh jih je umrlo. Te številke vsekako določno kažejo, da je epidemija, če tudi ne že silno grozna, vendar-le pa že jako pomenljiva, ki strah opravičuje. Dalje pravi avstrijsko poročilo na c. kr. pomorsko oblast v Trstu, (došlo 3. t. m.), da je v Marseillu mnogo ljudi obolelo, pomrli so pa do tedaj le štirje tistega dne. Lahi bežé, ladije se jih pa branijo sprejemati in tako so določili, da odrine neka italijanska vojna ladija do Toulona, ki bo domačine naložila in jih v Spezio v kvaranteno popeljala, kjer jih bodo do dobrega prekadili in preiskali. Tudi v laški postaji Ventimiglia imajo že več ko 3000 ljudi v kontumacu, da jim že manjka prostora. Postavili so toraj mnogo šotorov, pod kterimi so tujce spravili. Mejé pa ondi cel regiment vojakov čuva, ki nobenega ne pusté drugače v deželo, kakor preko kvarantene v Ventimigliji.

— Kdo se je bolj bal? Topniški častnik se je ob priložnosti neke slovesnosti, kadar so s topovi streljali, posmehoval bojazljivosti neke gospodičine, ki se je vselej silno zbala, kadar je počilo. Čez nekaj časa je bila božja volja, da se je ravno tist častnik s to bojazljivo gospodičino poročil in glejte čuda! Nalezel se je prav v kratkem času toliko bojazljivosti od nje, da je ponoči, kadar je pozno domu prišel, že v veži čevelje sezul.

Telegrami.

Gorica, 4. julija (zvečer.) Svečanost odložena. Odložitev je sklenil zbor zarad zaprek.

Dunaj, 5. julija. Čehi so si priborili pri volitvah po mestih na Moravskem 12 mandatov! Živio!

Dunaj, 5. julija. „Wr. Ztg“ javi postavo o dokladah na zemljiščno odvezo na Kranjskem.

Dunaj, 5. julija. Pri volitvah po kmetiških občinah dolenje-avstrijskih izšle so strankarske skupine, kakor so bile do sedaj.

Brno, 4. julija. Cesarski namestnik grof Schönborn izvoljen je v mestni skupini Gradišče - Ostra - Bisence - Vesely za deželnega poslanca s 361 glasovi proti županu Protzkarju, ki je dobil 295 glasov.

Marseille, 4. julija. Danes popoludne kolera ni še nobenega pobrala, in tudi minula noč je bila popolnoma mirna. Sploh kolera pojenjuje tako po Marseillu kakor po Toulonu.

Toulon, 4. julija. Od danes zjutraj umrlo jih je 7 za kolero, v 24 urah pa 12. Dvanajst zbolelih sprejeli so v bolnišnico.

Tujci.

4. julija.

Pri *Maliči:* Žiga Löwi in Herbert Stolz, trg. potovalca, z Dunaja. — Dragotin Georgievič, uradnik, iz Belgrada. — Anton Schön, posestnik por. mlina, iz Baje. — K. Subotič in S. Teodorovič, trgovca, iz Mitrovitze. — Ludovik pl. Varady, voj. rač. oficijal, iz Zadra. — Ernestina Wagner, vradnikova vdova, iz Belaka.

Pri *Slonu:* Grof de Salles, zasebnik, z Dunaja. — Janez Künl, ces. sovetnik in železn. ravnatelj, z Dunaja. — Avgust Roma, trgovec, iz Inomosta. — Rihard vitez Schroder, iz Trsta.

Pri *Tavčarji:* Jos. Tomasi, c. k. uradnik, z Dunaja. — Karl Schwarz, trgovec, s soprogo, z Dunaja.

Pri *Avstrijskem cesarji:* Štefan Moguth, trgovec, iz Karlovca.

Umrli so:

30. junija. Bogomil Boskovič, čevljarjev sin, $2^1/_2$ leta, sv. Florijana ulice št. 16, vsled vnetja možganske kožice.

2. julija. Franc Zeglar, hišnikov sin, $1^1/_2$ leta, Dunajska cesta št. 35, davica. — Valter Dev, odvetnikov sin, $2^1/_2$ leta, Dunajska cesta št. 13, božjast. — Janez Stajer, delavec, 46 let, umrl potoma v bolnico na Marije Terezije cesti na vodenico.

3. julija. Andrej Šarc, železniški kondukter, 65 let, Poljanski nasip št. 14, otrpnjenje srca.

Eksekutivne dražbe.

15. julija. 1. e. džb. pos. Franc Janežič iz Medvedjeka, 665 gl. Trebno. — 1. e. džb. pos. Franc Kopatin iz Šent-Vida št. 80, 1580 gl. Vipava.

16. julija. 1. e. džb. pos. Marjeta Saler iz Gorenje vasi, 550 gl. Krško.

17. julija. 1. e. džb. pos. Terezija Piskur iz Radohove vasi, 4618 gl. Zatičina.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hklt. 9 gl. 20 kr., — domača 8 gl. 05 kr. — Rž 5 gl. 78 kr. — Ječmen 4 gl. 45 kr. — Ajda 5 gl. 75 kr. — Proso 5 gl. 40 kr. — Turšica 5 gld. 75 kr. — Oves 2 gl. 95 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. julija.

Papirna renta po 100 gld.		80 gl.	50	kr
Sreberna „ „ „ „		81 „	45	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta		103 „	15	„
Papirna renta, davka prosta		95 „	75	„
Akcije avstr.-ogerske banke		855 „	—	„
Kreditne akcije	160 gld.	303 „	75	„
London		121 „	85	„
Srebro		— „	—	„
Ces. cekini		5 „	76	„
Francoski napoleond.		9 „	$67^1/_2$	„
Nemške marke		59 „	55	„
Od 4. julija.				
Ogerska zlata renta 6%		121 „	95	„
„ „ „ 4%		91 „	15	„
„ papirna renta 5%		88 „	20	„
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld.	108 „	75	„
„ Länderbanke		100 „	10	„
„ avst.-oger. Lloyda v Trstu		547 „	—	„
„ državne železnice		316 „	75	„
„ Tramway-društva velj. 170 gl.		216 „	90	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	124 „	75	„
4% „ „ „ „ 1860	500 „	135 „	—	„
Državne srečke iz l. 1864	100 „	168 „	—	„
„ „ „ „ 1864	50 „	167 „	50	„
Kreditne srečke	100 „	175 „	50	„
Ljubljanske srečke	20 „	23 „	—	„
Rudolfove srečke	10 „	18 „	75	„
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice		107 „	70	„
„ „ Ferdinandove sev. „		105 „	75	„
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.		104 „	50	„

Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

(4) **Oroslavu Dolencu,**

svečarji v Ljubljani.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode,

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta štev. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot **monštrance, kelihe, lampe, križe** za **bandera** in **altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene,** tudi izdelujem **rumene,** kakoršne kdo želi; **staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovodi,** ker morajo večkrat pozlateni biti, **bodo v ognju pozlateni.**

Naročena dela izvršujejo se v vsakoršnem zlogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrenje je garantirano. (2)

V nobeni hiši naj ne primanjkujejo sledeča

poskušena zdravila.

Antirrheúmon, najboljše zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Piccolijeva esenca za želodec.

Ta esenca je narejena iz rož, in je zato tako priljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pisem in zdravniških spričal, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v **želodci** in v **trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprtje, hemorojide, zlatenico, glavobol** itd., ter je najbolje zdravilo za otroke zoper **gliste.** Steklenica 10 kr., kdor jih več vzame dobi ceneje.

Najboljše in najvplivnejše pravo norveško pomuhljevo jetrno olje proti mramorici, rhahitisi, pljučnici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica po 10 kr., 100 koščekov 60 kr. 1000 koščekov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Prave od Nj. c. kr. Veličanstva cesarja Jožefa II. privilegirane **kričistilne krogljice** od lekarne **Pserhofer na Dunaji.** Štatljica 21 kr., jeden zavoj s 5 škatljicami 1 gld. 50 kr.

P. n. občinstvo se svari proti ponarejanji teh krogljic.

Zeliščni prsni sirop,

pripravljen od **G. Piccoli-ja, lekarja pri Angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti.** Ta iz zdravilnih zelišč izdelani **sirop** se rabi z najboljšim vspehom proti vsem **prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju** itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žličic.

Ne zamenjati z rudečim sokom, kterega pod tem imenom prodajajo. **Pravi sok mora temno rudeč biti.** Steklenica 36 kr.

Salicilna ustna voda,

in **salicilni zobni prah lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani** vzdržuje dober duh v ustih in ohrani zdrave zobe, okrepča čeljusti in je najbolje sredstvo zoper kostna gnjiloba in vse zobne ustne in vratne bolezni. — Vzame se pol žličice na pol kozarca vode za izplakniti usta po jedi, ali pa nekaj kapljic na mokro zobno krtačico, za čiščenje zob in čeljusti. Steklenica salicilne ustne vode 40 kr., 1 škatljica salicilnega zobnega praha 25 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v **lekarni G. Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, Dunajska cesta.** Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska. (2)

Podpisani priporoča svojo **zalogo**

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** *(Lodenhüte)* v raznih barvah, kakor *svetlo-* ali *temnorujave, svetlo-* ali *temnosive, svetlo-* ali *temnozelene* itd., po **2 gld. 20 kr.; trde klobuke,** najnovejši izdelek, *rujave* ali *črne,* dobro blago, po **1 gl. 80 kr.,** najboljše po **2 gl. 20 kr.; svilnate cilindre,** najfinejša roba in najlepši izdelek, po **4 gld. 50 kr.; klobuke za dečke** po **1 gld.** do **1 gld. 50 kr.;** dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate

(19) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman in dr.,

krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse **krojaške dela za gospode** točno in po jako nizki ceni. (9)

Izdajatelj in odgovorni vrednik *Jožef Jerič.*

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.